

REDAKCE / 15. 11. 2016

Na DVD vychází Tonka Šibenice, jeden z prvních ozvučených filmů

Oceňovaný snímek *Tonka Šibenice*, který je považován za jeden z prvních českých hraných ozvučených filmů, právě vychází na DVD. Na jeho vydání se podílel Národní filmový archiv (NFA), francouzský archiv Centre national du cinéma et de l'image animée (CNC) a společnost Filmexport Home Video.

Ceněné melodrama *Tonka Šibenice* natočil na motivy povídky Egona Erwina Kische režisér Karel Anton před šestaosmdesáti lety. Antona inspiroval německý expresionismus a kammerspiel, jejichž vliv je ve snímku o prostitutce Tonce znatelný.

Snímek je výjimečný svým mezinárodním hvězdným obsazením, Tonku hraje jugoslávská herečka Ita Rina, její matku pak představuje slavná Vera Baranovskaja, Jana Jack Mylong-Münz.

Tonka Šibenice se začala natáčet v roce 1929 v pražských ateliérech na Kavalírce původně jako němý film. Krátce na to však ateliéry vyhořely a zničena byla i část již natočeného negativu. V té době se začínal etablovat zvukový film, nová dotočená verze byla proto dodatečně ozvučena ve francouzských ateliérech Gaumont. Šlo o praxi běžnou v zahraničí, kdy se němé filmy kvůli většímu diváckému úspěchu dodatečně ozvučovaly. Vznikla tak česká, německá a francouzská verze filmu. Jak uvádí filmový teoretik Jiří Anger z NFA: „Z dnešního pohledu film vyniká především způsobem, jakým kombinuje němé i zvukové výrazové prostředky, a působivě tak odráží turbulentní přechodovou fázi nástupu zvuku v české kinematografii.“

Pro film, jenž vznikl jako němý, je klíčová jeho vizuální podoba. Kamera často pracuje se subjektivními záběry a fotogenickými kvalitami obrazu, které jsou založené na

světelné tonalitě či kontrastech černé a bílé. Atmosféru dotváří symbolika ročních období. Snímek vyniká též střihem, efektní jsou například sekvence prolínaček a vícečetných expozic, jež mají vyjádřit duševní stavy a představy hrdinů.

V rámci bonusů jsou na DVD k vidění dochované fragmenty z české verze a rozhovory s filmovými historiky Petrem Szczepanikem, Ivanem Klimešem a Blaženou Urgošíkovou. Součástí bookletu je pak brožura z provenience Národního filmového archivu, která obsahuje reflexi základních stylistických a tematických znaků filmu a text vysvětlující okolnosti nástupu zvukového filmu v české kinematografii. DVD vychází s českými a anglickými titulky.

Po čtrnáct dní je DVD k dispozici v běžné trafikové síti, poté na eshopu NFA a Filmexport Home Video.

Zdroj: NFA